

Motion till riksdagen 2020/21:835

av **Laila Naraghi (S)**

Sänkt moms på begagnade kläder

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i samband med en skattereform se över momssatsen på begagnade kläder och andra begagnade produkter för att bidra till omställningen till en cirkulär ekonomi och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det krävs en omställning av samhället för att nå våra miljö- och klimatmål, trygga vår välfärd och näringslivets konkurrenskraft samt uppnå de globala målen för hållbar utveckling. Vi behöver förändra dagens ohållbara resursanvändning, eftersom den leder till utarmning av biologisk mångfald och spridning av farliga ämnen och bidrar till klimatförändringarna. Vi måste vända den negativa utvecklingen, rädda hotade ekosystem och säkra möjligheten till en hållbar resursanvändning för kommande generationer. En del i detta är visionen om en cirkulär ekonomi. Sverige kan skapa en hävstång från det nationella till det globala genom att vara det goda exemplet som visar hur vi slår vakt om vår planet och vårt näringsliv – och hur det går hand i hand.

I regeringens strategi för en cirkulär ekonomi anges att visionen är ett samhälle där resurser används effektivt i giftfria cirkulära flöden och ersätter jungfruliga material.

Omställningen till en cirkulär ekonomi har en stor potential att minska resursanvändningen och därmed begränsa klimat- och miljöpåverkan. Genom företagande och innovation, baserat på cirkulära materialflöden och affärsmodeller, kan utvecklingen av en resurseffektiv, giftfri, cirkulär och biobaserad ekonomi stärkas i hela landet. Jungfruliga material ska så långt det är möjligt ersättas av resurser som används effektivt i cirkulära flöden.

I strategin anges: I en cirkulär ekonomi är regelverk, infrastruktur, prissättning, marknadslösningar och affärsmodeller utformade för att främja en giftfri och cirkulär materialhantering. Där används avfall som en resurs, och producenter, konsumenterna och användarna har möjlighet och drivkrafter att göra cirkulära val.

Klädindustrin släpper ut mer växthusgaser än flyget och sjöfarten ihop, enligt FN:s handelsorgan Unctad. Sedan år 2000 har svenskers konsumtion av kläder ökat med 30 procent. Varje år köper vi 13,5 kilo ny textil per person, varav majoriteten är kläder. Samtidigt kastar vi 7,5 kilo rakt ner i soporna, enligt Naturvårdsverket. I snitt använder vi plaggen tio gånger vilket är en minskning på 30 procent sedan millennieskiftet, enligt en rapport från FN-organet Unctad. Det är angeläget att bidra till en mer hållbar konsumtion av kläder och andra textilier.

Därför är det otillfredsställande att momsen på begagnade kläder som säljs av kommersiella aktörer är densamma som för nyproducerade kläder. Användningen av kläder bör effektiviseras, så att de används under hela sin livslängd, varför en översyn av momsen bör göras i samband med förestående skattereform.

Häromåret sänktes momsen för enklare reparationer på bland annat kläder, från 25 procent till tolv procent. Då angavs att att ”förlänga livslängden på produkter innebär att färre råvaror behöver utvinnas, förädlas och transporteras. Behoven av att deponera avfall minskar”. Skälet till att underlätta för att ett klädesplagg ska kunna byta ägare, går hand i hand med detta: Det ska kunna användas under hela sin livslängd, och gärna längre än så med hjälp av reparationer.

Enligt januariavtalet ska en omfattande skattereform genomföras som bland annat ska bidra till att klimat- och miljömål nås. En förändring av momssatserna på begagnade kläder och andra produkter, som till exempel leksaker, är ett viktigt verktyg för att uppnå detta.

Laila Naraghi (S)